

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

**ZAWODY DEFICYTOWE
I NADWYŻKOWE
W 2018 ROKU**

Warszawa, czerwiec 2019 r.

Opracowanie:

Wydział Analiz i Statystyki (AM)

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wyłącznie z podaniem źródła.

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

SPIS TREŚCI

Uwagi metodyczne	5
Wstęp	11
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	11
1.1. Bezrobotni i oferty pracy	11
1.2. Popyt na pracę	17
2. Ranking elementarnych grup zawodów	22
2.1. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych	22
2.2. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych	24
2.3. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych	25
3. Analiza umiejętności/predyspozycji.....	26
4. Analiza rynku edukacyjnego.....	28
Podsumowanie.....	35
Informacje sygnałne w 2018 r. w kraju i wg województw	37

Uwagi metodyczne

1. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm., art. 8, ust. 1 pkt 3 i art. 9, ust.1 pkt 9) opracowanie analiz dotyczących rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Umożliwia pozyskanie istotnych informacji o strukturze bezrobocia czy potrzebach kadrowych pracodawców. Ponadto jego celem jest koordynacja szkoleń osób bezrobotnych oraz kształtowanie oferty edukacyjnej.

Niniejszy raport jest kolejnym raportem, jaki został stworzony w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu, realizowanego ze środków EFS, „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych na lokalnym rynku pracy”.

2. Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności wykorzystywanym w monitoringu na poziomie kraju są dane pochodzące z systemu informatycznego „Syriusz Std.” Z uwagi na fakt, że dane te stanowią zaledwie pewną część informacji na temat rynku pracy, w monitoringu wykorzystywane są również dodatkowe źródła danych, do których należą dane pochodzące z badania ofert pracy w Internecie oraz dane wtórne (wynikowe) pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) MEN, dane z badań Głównego Urzędu Statystycznego (badanie popyt na pracę, dane z BAEL). Jednocześnie z uwagi na fakt, że nie zostało jeszcze opracowana aktualizacja narzędzia do prognozy zatrudnienia, raport nie zawiera rozdziału dotyczącego prognoz rynku pracy.
3. W 2018 r. badanie ofert pracy w Internecie wojewódzkie urzędy pracy przeprowadziły w kwietniu i październiku w każdy poniedziałek i środę.
4. W 2018 r. nie zostało przeprowadzone badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw z uwagi przede wszystkim na zgłaszane przez urzędy pracy problemy z właściwym doborem próby do badania.
5. Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zarówno zawodów i specjalności określonych w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy, jak i umiejętności posiadanych przez bezrobotnych oraz tych najbardziej pożądanym przez pracodawców, choć zauważyć należy, że w danych tych występują braki wynikające z niewpisywania informacji nt. umiejętności do

systemów informatycznych. Niedoskonałości te występują mimo utworzenia słownika umiejętności w metodologii i jego późniejszej modyfikacji.

W monitoringu nie są analizowane uprawnienia, gdyż słownik zaproponowany w metodologii wzbudzał szereg kontrowersji oraz zastrzeżeń i zdecydowano, że nie jest możliwe stworzenie jednolitego katalogu uprawnień.

Należy dodać, że monitoring ma na celu identyfikację elementarnych grup zawodów deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych. Głównym powodem rezygnacji z analizy na poziomie zawodów było częste wskazywanie tzw. pozostałych (...) jako deficytowe lub nadwyżkowe, co często wynikało z nieprecyzyjnego klasyfikowania bezrobotnych lub ofert pracy do zawodów.

6. Podstawowe pojęcia i definicje występujące w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza wartości mediany, a odpływ bezrobotnych przewyższa napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza wartości mediany, a odpływ bezrobotnych przewyższa napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, wyższe od mediany, a napływ bezrobotnych przewyższa odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby, wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia i praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.

Umiejętności określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu.

Uprawnienia to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobyte w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki.

Kwalifikacje to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

Oferta pracy to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych dostępnych na portalu „Zielona Linia”, (zwanymi dalej ofertami internetowymi) wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika. Pierwotnie autorzy metodologii zamierzali wykorzystać również oferty z Biuletynu Informacji Publicznej (BIP), ale w procesie wdrożenia wskazano na bardzo dużą pracochłonność tego rozwiązania w sytuacji, gdy nie udało się stworzyć Centralnej Bazy Ofert Pracy Sektora Publicznego. Do liczby ofert pracy włączono natomiast oferty pracy z OHP i EURES.

Odsetek ofert subsydiowanych – jest to udział ofert subsydiowanych w danej grupie zawodów do wszystkich ofert w tej grupie zawodów. Oferty subsydiowane to oferty zatrudnienia i innej pracy zarobkowej (np. prace, interwencyjne, doposażenia stanowiska pracy itd.) oraz miejsca aktywizacji zawodowej.

Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej – jest to udział miejsc aktywizacji zawodowej (stażu, przygotowania zawodowego dorosłych i prac społecznie użytecznych) w danej grupie zawodów do liczby wszystkich miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Długotrwale bezrobotny – pozostający bez pracy powyżej 12-tu miesięcy od dnia zarejestrowania się.

Bezrobotny absolwent – bezrobotny do upływu 12-stu miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczeniu o ukończeniu kursu.

Wskaźniki wykorzystane do określenia grup deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych na rynku pracy i ich sposób interpretacji

Wskaźnik struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy

Liczony jako iloraz sumy przeciętnej liczby bezrobotnych i ofert pracy w danej elementarnej grupie zawodów do sumy przeciętnej liczby bezrobotnych i ofert pracy ogółem w danym okresie sprawozdawczym:

$$WSK_t^k = \frac{\bar{B}_t^k + \bar{O}_t^k}{\bar{B}_t^k + \bar{O}_t^k}$$

gdzie: $\bar{B}_t^k = \frac{\sum_{m=1}^n B_m^k}{n}$; oraz: $\bar{O}_t^k = O_{t-1}^k + \frac{NO_t^k}{n}$

\bar{B}_t^k – średniomiesięczna liczba bezrobotnych¹ w grupie zawodów k w okresie t;

\bar{O}_t^k – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy² w grupie zawodów k w okresie t;

B_m^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec miesiąca m;

O_t^k – liczba ofert pracy w grupie zawodów k na koniec okresu t;

NO_t^k – napływ ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t;

n – liczba miesięcy (m) w okresie t.

Analizie zawodów deficytowych i nadwyżkowych poddawane będą te grupy elementarne, dla których **wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy jest wyższa niż decyl pierwszy**, tj.:

$$WSK_t^k > D_1$$

Warunek ten pozwala na wyłączenie z analizy elementarnych grup zawodów nieistotnych z punktu widzenia analizowanego rynku pracy (tzn. takich grup zawodów, dla których liczba bezrobotnych i ofert pracy była relatywnie niska).

Wskaźnik dostępności ofert pracy

Informuje o dostępności ofert pracy dla bezrobotnych w danej **elementarnej** grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy.

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

\bar{B}_t^k – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t;

\bar{O}_t^k – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t

¹ Wartości odnoszą się do stanów w końcu okresu sprawozdawczego.

² Wartości odnoszą się do sumy stanu z końca okresu poprzedniego i napływu w danym okresie.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

Informuje o wysokości odsetka bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów **k** jaką stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów.

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec miesiąca;

DB_t^k – liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t.

Wskaźnik płynności bezrobotnych

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t;

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

7. Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż średni stan bezrobotnych w analizowanym okresie, odsetek długotrwanie bezrobotnych nie przekracza mediany (Me), a odpływ bezrobotnych przewyższa napływ; **zawody maksymalnie deficytowe** wyróżniają się brakiem bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. Ponadto, muszą być spełnione pozostałe dwa warunki konieczne (tak jak w przypadku grup zawodów deficytowych).

Zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w analizowanym okresie, odsetek długotrwanie bezrobotnych nie przekracza mediany a odpływ bezrobotnych przewyższa napływ lub jest mu równy.

Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany i niskim odpływem bezrobotnych, natomiast **zawody maksymalnie nadwyżkowe** to takie, dla których w danym okresie sprawozdawczym nie

występują żadne oferty pracy, tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero). Ponadto, muszą być spełnione pozostałe dwa warunki konieczne (tak jak w przypadku grup zawodów nadwyżkowych).

Tabela 1. Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Grupy zawodów	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
maksymalnie deficytowe	$B/O_t^k = 0$	$WDB_t^k \leq Me$ lub <i>brak wartości</i>	$WPB_t^k \geq 1$ lub <i>brak wartości</i>
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub <i>brak wartości</i>	$WPB_t^k \geq 1$ lub <i>brak wartości</i>
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub <i>brak wartości</i>	$WPB_t^k \geq 1$ lub <i>brak wartości</i>
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$
maksymalnie nadwyżkowe	$B/O_t^k = \text{brak wartości}$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

8. Obok części opisowej raport zawiera również załącznik tabelaryczny składający się z części dotyczącej rynku pracy i zawierającej tabelę prezentującą wartości mierników stosowanych w monitoringu w układzie wielkich grup zawodów oraz elementarnych grup zawodów oraz z części dotyczącej rynku edukacyjnego zawierającej tabelę prezentującą liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych wg ostatnio ukończonej szkoły oraz wg elementarnych grup zawodów.
9. Wszystkie informacje sygnałowe oraz raporty dla kraju, województw i powiatów znaleźć można na stronie <http://mz.praca.gov.pl/>
10. Obok monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych urzędy pracy w 2018 roku realizowały badanie pt. Barometr zawodów. Jest to badanie komplementarne w stosunku do monitoringu zawodów. Przede wszystkim jest to badanie jakościowe, w którym oceny czy dana grupa zawodów będzie deficytowa, zrównoważona czy nadwyżkowa dokonują paneliści. Podkreślenia wymaga, że w barometrze stworzono własną, na potrzeby badania klasyfikację zawodów. Zatem grupy zawodów mogą różnić się od przedstawionych w monitoringu z uwagi na wykorzystanie różnych klasyfikacji, ale również zastosowanie innych metod definiowania grup deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych.

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Z uwagi na to, że prowadzony do 2014 r. monitoring stanowił jedynie diagnozę sytuacji obecnej i nie zawierał znamion prognozowania, została opracowana nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, przekazana do stosowania urzędowi pracy w 2015 roku. Zakłada ona m.in. poszerzenie danych o wolnych miejscach pracy o oferty internetowe.

Podstawowym poziomem dezagregacji przyjętym do porównań jest grupa elementarna (kod 4-cyfrowy). Zmiana wskaźników pozwalających na wnioskowanie o deficycie lub nadwyżce w nowej metodologii powoduje, że brak jest możliwości porównania z wynikami monitoringu prowadzonego do końca 2014 r. Ponadto dane dotyczące bezrobotnych pozyskiwane do monitoringu pochodzą z danych wpisywanych do systemów informatycznych, a zatem różnią się od wynikających z załącznika 3 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy z uwagi choćby na dokonywane korekty i uzupełnienia danych w systemach.

Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

1.1. Bezrobotni i oferty pracy

W latach 2003–2008 z roku na rok obserwowano stałą tendencję spadku bezrobocia rejestrowanego. W końcu 2009 r. po raz pierwszy od kilku lat bezrobocie zwiększyło się do 1 892,7 tys. osób, czyli wzrost poziomu bezrobocia w skali roku wyniósł 418,9 tys. osób, tj. 28,4%. Stopa bezrobocia wyniosła 12,1%, tj. wzrosła o 2,6 p. p. W kolejnych latach miał miejsce systematyczny wzrost zarówno liczby, jak i stopy bezrobocia rejestrowanego, choć dynamika wzrostu słabła. W końcu 2013 r. wzrost bezrobocia wyniósł 1,0%, tj. liczba bezrobotnych w skali roku zwiększyła się o 21,1 tys. osób do 2 157,9 tys., a wskaźnik bezrobocia wyniósł 13,4%. Od tego czasu utrzymuje się trend spadkowy poziomu bezrobocia w Polsce.

W końcu 2014 r. liczba bezrobotnych obniżyła się do 1 825,2 tys. osób, na koniec 2015 r. w rejestrach urzędów pracy odnotowano 1 563,3 tys. osób, w końcu 2016 r.

liczba bezrobotnych spadła do poziomu 1 335,2 tys. osób, a w końcu 2017 r., liczba bezrobotnych spadła do poziomu 1 081,7 tys. osób. W końcu 2018 r. liczba bezrobotnych spadła poniżej 1 mln osób i wyniosła 968,9 tys. osób. Na przestrzeni 28 lat nigdy **poziom bezrobocia w końcu roku nie był niższy**.

Z kolei wskaźnik bezrobocia w końcu 2018 r. **wyniósł 5,8%** i obniżył się o 0,8 punktu procentowego, w porównaniu do końca 2017 r. i jednocześnie był najniższy od 28 lat (w grudniu 1990 r wyniósł 6,1%).

Biorąc pod uwagę przekrój wojewódzki w końcu 2018 r. w porównaniu do końca 2017 r. **we wszystkich województwach obniżył się poziom bezrobocia, jak również spadło jego natężenie**. Spadek liczby bezrobotnych kształtował się w przedziale od 5,3% w świętokrzyskim do 15,4% w śląskim zaś spadek stopy bezrobocia zamykał się w przedziale od 0,5 punktu procentowego w województwie dolnośląskim, pomorskim i świętokrzyskim do 1,3 punktu procentowego w województwie warmińsko-mazurskim.

Wg stanu w końcu 2018 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 829,6 tys. bezrobotnych posiadających zawód. Biorąc pod uwagę wielkie grupy zawodów największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych mieli bezrobotni posiadający zawód w grupy wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy (204,2 tys. osób, tj. 24,6%), a następnie bezrobotni z grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (23,9% tj. 198,4 tys. osób). Były to również grupy wielkie o największym napływie i odpływie bezrobotnych w 2018 roku. Należy jednocześnie podkreślić, że w obydwu grupach odpływ przewyższał napływ bezrobotnych, co w efekcie spowodowało spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w porównaniu do poprzedniego roku.

Marginalne znaczenie w strukturze grup wielkich posiadała grupa siły zbrojne (w końcu roku zarejestrowanych było 0,6 tys. osób z tej grupy).

Porównując strukturę ofert pracy występujących w Centralnej Bazie Ofert Pracy (CBOP) zawierającej oferty z PUP, EURES i OHP, do ofert internetowych z Zielonej Linii widać, że o ile w strukturze ofert z CBOP największy udział stanowiły oferty z grupy wielkiej pracownicy wykonujący prace proste (471,2 tys., tj. 27,4% ogółu ofert z CBOP), następnie z grupy wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (352,8 tys., tj. 20,5% ogółu ofert z CBOP) oraz z grupy wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy (257,6 tys., tj. 15% ogółu), o tyle w strukturze ofert internetowych zdecydowanie na pierwszym miejscu uplasowała się grupa wielka specjaliści (253,6 tys. czyli 40,9% ogółu ofert internetowych). Kolejną, istotną grupą

zawodów, częściej szukającą pracy za pomocą internetu była grupa wielka technicy i inny średni personel (103,5 tys., tj. 16,7% ogółu ofert internetowych).

Tabela 2. Bezrobotni oraz oferty pracy w 2018 roku wg wielkich grup zawodów

Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem posiadający zawody			Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek (%) w CBOP*	
	napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	CBOP*	Internet (Zielona Linia)	ofert subsydiowanych	miejsc aktywizacji zawodowej
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	16 106	16 680	9 751	9 691	61 740	5,33	1,03
Specjaliści	199 853	204 410	95 106	75 631	253 595	19,73	12,29
Technicy i inny średni personel	206 583	213 362	114 280	112 779	103 457	25,45	16,52
Pracownicy biurowi	82 701	84 881	46 115	194 524	49 264	30,87	22,38
Pracownicy usług i sprzedawcy	311 468	317 814	204 155	257 613	82 497	35,61	19,83
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	22 111	23 628	17 691	16 396	160	14,17	8,91
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	324 560	342 080	198 383	352 826	29 036	9,47	3,85
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	83 975	87 601	51 033	229 710	21 390	5,70	1,25
Pracownicy wykonujący prace proste	142 438	149 738	92 558	471 203	18 702	8,50	4,20
Siłły zbrojne	1 301	1 322	564	41	0	0,00	0,00
Razem	1 391 096	1 441 516	829 636	1 720 414	619 841	16,56	9,32

* CBOP=PUP+EURES+OHP

Prawie 17% ofert w CBOP stanowiły oferty pracy subsydiowanej. Wśród ofert pracy w CBOP odsetek ofert subsydiowanych oscylował od 5,3% grupie wielkiej przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy do 35,6% w grupie wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy, co prezentuje tabl. 2.

Natomiast odsetek miejsc aktywizacji zawodowej przekroczył 9% i zamykał się w przedziale od 1,0% w grupie wielkiej przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy do 22,4% w grupie wielkiej pracownicy biurowi.

Elementarne grupy zawodów, w których w końcu 2018 roku odnotowano największą liczbę bezrobotnych prezentuje tabela 3.

Tabela 3. Grupy elementarne zawodów o największej liczbie bezrobotnych

stan w końcu okresu sprawozdawczego

Kod zawodu	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	101 142
5120	Kucharze	26 421
5153	Gospodarze budynków	20 774
7222	Ślusarze i pokrewni	19 088
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	17 725
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	17 708
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	17 243
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	16 731
4110	Pracownicy obsługi biurowej	16 714
5141	Fryzjerzy	16 530
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	16 488
7112	Murarze i pokrewni	16 439
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	15 391
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	14 741
3115	Technicy mechanicy	11 883

Łącznie w ww. 15 grupach elementarnych zarejestrowanych było 345,0 tys. bezrobotnych, co stanowiło prawie połowę (41,6%) ogólnej liczby bezrobotnych posiadających zawód. Zdecydowanie najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2018 r. posiadało zawody z grupy elementarnej Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), w której w końcu 2018 r. zarejestrowanych było 101,1 tys. osób czyli prawie połowa (49,5%) bezrobotnych z grupy wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy. Grupa sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) była także grupą o zdecydowanie największym napływie bezrobotnych w 2018 r., który wyniósł 145,4 tys. osób i był ponad 3,5-krotnie wyższy niż w kolejnej grupie elementarnej pod względem wysokości napływu, czyli kucharzy (39,9 tys.). Na trzecim miejscu znalazła się grupa elementarna mechanicy pojazdów samochodowych (napływ 36,9 tys. osób). Należy zauważyć, że spośród 15 grup elementarnych o największym napływie bezrobotnych w 2018 r. 14 z nich znalazło się w 15-ce grup elementarnych o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.

W celu określenia, którzy bezrobotni faktycznie rejestrują się w urzędach pracy w relacji do tych, którzy deklarują fakt rejestracji w urzędzie pracy w BAEL porównano strukturę bezrobotnych poprzednio pracujących, zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (PUP) ze strukturą bezrobotnych poprzednio pracujących zarejestrowanych w urzędach pracy wg Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Liczba poprzednio pracujących w ujęciu BAEL jest znacznie niższa niż bezrobotnych w PUP, co wynika z różnic metodologicznych obu badań. Bezrobotni poprzednio pracujący w grupach wielkich specjalistów, pracowników usług i sprzedawców oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków rzadziej deklarowali fakt rejestracji w urzędzie pracy niż pozostali.

Tabela 4. Bezrobotni poprzednio pracujący wg wielkich grup zawodów w 2018 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni poprzednio pracujący zarejestrowani w PUP*		Bezrobotni poprzednio pracujący zarejestrowani w PUP wg BAEL**		Wskaźnik różnicowania (PUP vs BAEL)
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %	
Ogółem	821 281	100,00	257 950	100,00	x
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	15 900	1,94	8 575	3,32	0,58
Specjaliści	44 319	5,40	13 325	5,17	1,04
Technicy i inny średni personel	52 971	6,45	21 800	8,45	0,76
Pracownicy biurowi	69 290	8,44	25 700	9,96	0,85
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	240 108	29,24	50 500	19,58	1,49
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	11 529	1,40	3 275	1,27	1,11
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	162 264	19,76	54 925	21,29	0,93
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	63 945	7,79	23 500	9,11	0,85
Pracownicy przy pracach prostych	160 232	19,51	56 350	21,85	0,89
Siły zbrojne	723	0,09	x	x	x

* Średnia arytmetyczna ze stanów na koniec miesięcy

**Średnia arytmetyczna z kwartałów

W monitoringu podjęta została również próba porównania struktury ofert pracy pochodzących z CBOP oraz ofert internetowych z Zielonej Linii. W 2018 r. do CBOP (obejmującej oferty zgłoszone do PUP, oferty OHP oraz oferty EURES) zostało zgłoszonych 1 720,4 tys. ofert wobec 619,8 tys. ofert internetowych. Zatem oferty internetowe stanowiły 26% ogólnej liczby ofert w 2018 r. (rok wcześniej 21%).

Jeśli chodzi o strukturę ofert pracy (patrz tabl. 5) w 2018 r. najwięcej ofert pracy w CBOP zostało zgłoszonych dla zawodów z grupy wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 352,8 tys. ofert (ponad 1/5 ogółu ofert w CBOP), natomiast w ofertach internetowych z Zielonej Linii – 4 na 10 ofert pracy dotyczyło zawodów z grupy wielkiej specjaliści (253,6 tys. ofert). W zawodach z takich grup wielkich, jak: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy; specjaliści oraz technicy i inny średni personel wskaźnik różnicowania struktury ofert pracy ukształtował się poniżej 1, co oznacza, że dla zawodów z ww. grup pracodawcy znacznie częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych.

Tabela 5. Oferty pracy wg wielkich grup zawodów w 2018 roku

Wyszczególnienie	Oferty pracy zgłoszone w CBOP*		Oferty internetowe z Zielonej Linii		Razem oferty	wskaźnik różnicowania (CBOP vs Internet)
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %		
Ogółem	1 720 414	100,0	619 841	100,00	2 340 255	x
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	9 691	0,56	61 740	9,96	71 431	0,06
Specjaliści	75 631	4,40	253 595	40,91	329 226	0,11
Technicy i inny średni personel	112 779	6,56	103 457	16,69	216 236	0,39
Pracownicy biurowi	194 524	11,31	49 264	7,95	243 788	1,42
Pracownicy usług i sprzedawcy	257 613	14,97	82 497	13,31	340 110	1,13
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	16 396	0,95	160	0,03	16 556	36,92
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	352 826	20,51	29 036	4,68	381 862	4,38
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	229 710	13,35	21 390	3,45	251 100	3,87
Pracownicy wykonujący prace proste	471 203	27,39	18 702	3,02	489 905	9,08
Siły zbrojne	41	0,00	0	0,00	41	x

* CBOP=PUP+EURES+OHP

W pozostałych grupach wielkich omawiany wskaźnik ukształtował się na poziomie powyżej 1 i oscylował w przedziale od 1,13 (w grupie wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy) do 36,92 (w grupie wielkiej rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy). Wskazuje to, że dla zawodów z tych grup oferty są zgłaszane przede wszystkim w PUP-ach.

Biorąc pod uwagę strukturę ofert pracy w poszczególnych grupach wg źródeł, w jakich są zamieszczone (patrz tabl. 6) można zauważyć, że oferty internetowe stanowiły ponad 86% ofert pracy skierowanych do grupy wielkiej przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 8 na 10 ofert dla specjalistów, 5 na 10 ofert dla techników, 20% ofert dla pracowników biurowych, prawie 25% ofert dla pracowników usług i sprzedawców. W przypadku pozostałych grup wielkich 90% i więcej ofert było zgłoszonych do PUP. W przypadku sił zbrojnych 100% ofert (41 ofert) było zgłoszonych do pup.

Tabela 6. Struktura ofert pracy wg wielkich grup zawodów w 2018 roku

Wyszczególnienie	CBOP*	Oferty internetowe z Zielonej Linii	Razem oferty
Ogółem	73,51	26,48	100,00
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	13,57	86,43	100,00
Specjaliści	22,97	77,03	100,00
Technicy i inny średni personel	52,16	47,84	100,00
Pracownicy biurowi	79,79	20,21	100,00
Pracownicy usług i sprzedawcy	75,74	24,26	100,00
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	99,03	0,97	100,00
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	92,40	7,60	100,00
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	91,48	8,52	100,00
Pracownicy wykonujący prace proste	96,18	3,82	100,00
Sily zbrojne	100,00	0,00	100,00

* CBOP=PUP+EURES+OHP

1.2. Popyt na pracę

Źródło danych w niniejszym podrozdziale stanowi prowadzone przez Główny Urząd Statystyczny badanie popytu na pracę.

Od 2007 r. badaniem objęto podmioty gospodarki narodowej o liczbie zatrudnionych 1 lub więcej osób i jest ono realizowane metodą reprezentacyjną, z kwartalną częstotliwością. Podstawowe informacje, jakie otrzymuje się z badania popytu na pracę, to popyt zrealizowany i niezrealizowany, czyli pracujący i wolne miejsca pracy według grup zawodów oraz dane na temat liczby nowo utworzonych oraz zlikwidowanych miejsc pracy w okresie sprawozdawczym według cech charakteryzujących zakłady pracy, tj. rozmieszczenie przestrzenne, sektory własnościowe, rodzaje działalności oraz wielkość jednostek.

Tabela 7. Pracujący oraz wolne miejsca pracy w 2018 roku

przeciętna w roku

Województwa	Liczba pracujących (w tys.)	Wolne miejsca pracy (w tys.)	Wskaźnik wolnych miejsc pracy (odsetek niewykorzystanych wolnych miejsc pracy)
Dolnośląskie	1 020,01	13,2	1,28
Kujawsko-pomorskie	552,26	6,5	1,16
Lubelskie	572,49	3,2	0,56
Lubuskie	285,77	4,4	1,53
Łódzkie	766,80	7,9	1,02
Małopolskie	1 096,14	15,0	1,35
Mazowieckie	2 730,88	35,8	1,29
Opolskie	259,70	2,4	0,92
Podkarpackie	554,10	4,3	0,76
Podlaskie	256,00	2,0	0,77
Pomorskie	721,68	10,1	1,37
Śląskie	1 544,55	20,2	1,29
Świętokrzyskie	308,71	2,6	0,83
Warmińsko-mazurskie	345,00	3,0	0,87
Wielkopolskie	1 396,55	16,2	1,15
Zachodniopomorskie	449,85	6,6	1,45
Ogółem	12 860,50	153,4	1,18

W 2018 r. przeciętnie w roku pracowało 12 860,5 tys. osób, czyli o 598,2 tys. (4,9%) więcej niż rok wcześniej. Największy udział w ogólnej liczbie pracujących miały (podobnie, jak w poprzednich latach) województwa: mazowieckie, o przeciętnej liczbie pracujących 2 730,9 tys. osób (21,2% ogółu pracujących), śląskie, 1 544,6 tys. pracujących (12,0% ogółu pracujących) oraz wielkopolskie 1 396,6 tys. osób (10,9% ogółu pracujących). Województwo mazowieckie było również województwem o zdecydowanie największej liczbie wolnych miejsc pracy w 2018 roku – 35,8 tys., czyli 23,3% ogółu wolnych miejsc pracy.

Jeśli chodzi o wskaźnik wolnych miejsc pracy, czyli stosunek wolnych miejsc pracy (ofert pracy) do ogółu zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy, w 2018 roku oscylował on w przedziale od 0,56% w województwie lubelskim do 1,53% w województwie lubuskim, przy średnim dla kraju na poziomie 1,18%.

Tabela 8. Wskaźnik wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodów w 2018 roku

Wyszczególnienie	Stan na koniec kwartału					przeciętna w roku
	I	II	III	IV		
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,34	0,37	0,35	0,35	0,35	
Specjaliści	0,82	0,94	0,93	0,86	0,89	
Technicy i inny średni personel	0,84	0,98	0,85	0,87	0,88	
Pracownicy biurowi	0,90	1,07	0,87	0,76	0,90	
Pracownicy usług i sprzedawcy	1,08	1,13	1,08	0,82	1,03	
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,69	0,70	0,79	0,62	0,70	
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2,12	2,47	2,29	2,06	2,23	
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1,59	1,57	1,71	1,46	1,58	
Pracownicy wykonujący prace proste	1,39	1,12	1,16	1,13	1,20	
Ogółem	1,17	1,26	1,21	1,07	1,18	

Zdecydowanie najwyższy wskaźnik wolnych miejsc pracy, powyżej 2% wystąpił w grupie wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (przeciętnie w roku 2,23).

Wykres 1. Wskaźnik niewykorzystania wolnych miejsc pracy według województw w 2018 roku w %

W 2018 r. przeciętna liczba wolnych miejsc pracy wynosiła 153,4 tys. wobec 122,5 tys. w 2017 r. Przeciętnie w roku najwięcej miejsc pracy było w grupie wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (43,8 tys., tj. 28,6% ogółu wolnych miejsc pracy) oraz w grupie wielkiej operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (25,1 tys., tj. 16,4% ogółu). Grupa wielka robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy była również grupą charakteryzującą się w 2018 r. największą liczbą nowo utworzonych miejsc pracy – przeciętnie w roku 9,6 tys., czyli ponad 1/4 ogółu nowoutworzonych miejsc pracy (26,4%). Natomiast zdecydowanie największym

udziałem wolnych nowoutworzonych miejsc pracy w ogólnej liczbie wolnych miejsc pracy w danej grupie charakteryzowała się grupa wielka specjalistów – 30% (przy średniej dla kraju 24%).

Tabela 9. Wolne oraz wolne nowoutworzone miejsca pracy według wielkich grup zawodów w 2018 roku (przeciętna w roku)

Wyszczególnienie	Wolne miejsca pracy (w tys.)	Wolne nowo utworzone miejsca pracy	
		w tys.	udział (w %) w wolnych miejscach pracy*
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	3,6	1,0	28,31
Specjaliści	24,4	7,4	30,09
Technicy i inny średni personel	10,1	2,6	26,19
Pracownicy biurowi	15,0	3,6	23,87
Pracownicy usług i sprzedawcy	17,8	4,0	22,38
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,2	0,0	16,60
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	43,8	9,6	21,86
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	25,1	4,6	18,18
Pracownicy wykonujący prace proste	13,4	3,6	27,11
Ogółem	153,4	36,4	23,72

* Udział procentowy był liczony z liczb z 4 miejscami po przecinku.

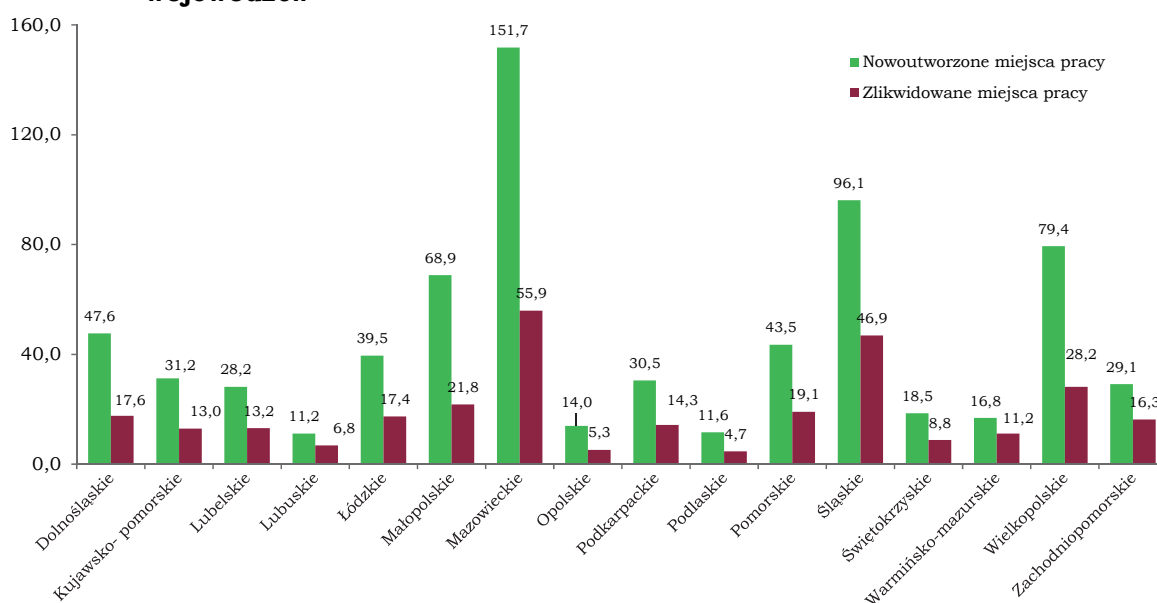
W całym 2018 r. utworzono 717,8 tys. miejsc pracy wobec 694,1 tys. miejsc pracy w 2017 r.

Biorąc pod uwagę przekrój wojewódzki zdecydowanie najwięcej w 2018 r. było nowo utworzonych miejsc pracy w województwie mazowieckim (151,7 tys., czyli 21,1% ogółu nowo utworzonych miejsc pracy). Jednocześnie w województwie mazowieckim najwięcej zostało zlikwidowanych miejsc pracy (55,9 tys., czyli 18,6% ogółu zlikwidowanych miejsc pracy). W efekcie płynność miejsc pracy w mazowieckim (czyli różnica pomiędzy nowo utworzonymi, a zlikwidowanymi miejscami pracy) wyniosła 95,8 tys., co uplasowało województwo zdecydowanie na pierwszej pozycji pod względem wskaźnika płynności miejsc pracy.

Tabela 10. Nowoutworzone i zlikwidowane miejsca pracy (w tys.) według województw w 2018 roku

Województwo	Nowo utworzone miejsca pracy (1)	Zlikwidowane miejsca pracy (2)	Płynność miejsc pracy (1)-(2)
Dolnośląskie	47,6	17,6	30,0
Kujawsko-pomorskie	31,2	13,0	18,2
Lubelskie	28,2	13,2	15,0
Lubuskie	11,2	6,8	4,4
Łódzkie	39,5	17,4	22,2
Małopolskie	68,9	21,8	47,1
Mazowieckie	151,7	55,9	95,8
Opolskie	14,0	5,3	8,7
Podkarpackie	30,5	14,3	16,2
Podlaskie	11,6	4,7	6,9
Pomorskie	43,5	19,1	24,4
Śląskie	96,1	46,9	49,2
Świętokrzyskie	18,5	8,8	9,7
Warmińsko-mazurskie	16,8	11,2	5,6
Wielkopolskie	79,4	28,2	51,2
Zachodniopomorskie	29,1	16,3	12,8
Ogółem	717,8	300,5	417,3

Wykres 2. Nowoutworzone oraz zlikwidowane miejsca pracy (w tys.) w 2018 r. według województw

Niemniej jednak we wszystkich województwach liczba nowo utworzonych miejsc pracy przeważała nad zlikwidowanymi. W całym 2018 r. zlikwidowano 300,5 tys. miejsc pracy wobec 264,2 tys. miejsc pracy zlikwidowanych w 2017 r. Zatem w ostatnim roku liczba zlikwidowanych miejsc pracy wzrosła, ale zwiększyła się też liczba nowoutworzonych miejsc pracy, a saldo wciąż jest dodatnie.

2. Ranking elementarnych grup zawodów

W 2018 roku na poziomie kraju żadna grupa elementarna nie spełniła warunków, aby zostać zaliczoną do grupy maksymalnie deficytowej ani maksymalnie nadwyżkowej. Zostały wyodrębnione 32 grupy elementarne deficytowe, 10 grup elementarnych zrównoważonych oraz 11 grup elementarnych nadwyżkowych. Zarówno grupy elementarne deficytowe, jak i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, natomiast grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

2.1. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych

W rankingu 15 grup elementarnych najbardziej deficytowych ze względu na wysokość wskaźnika dostępności znalazły się 4 grupy elementarne zaliczone do wielkiej grupy specjalistów, przy czym wszystkie to zawody informatyczne oraz 3 grupy z grupy wielkiej przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.

W rankingu 15 grup elementarnych deficytowych najwięcej bezrobotnych (średniomiesięcznie) w 2018 r. odnotowano w grupie elementarnej Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych (1 567 osób) oraz w grupie elementarnej Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych (1 346 osób). Grupy te charakteryzowały się jednocześnie najwyższym w przedstawionym rankingu wskaźnikiem dostępności ofert pracy (odpowiednio 0,50; 0,52). Podkreślić należy, że im wyższy wskaźnik tym mniejsza dostępność ofert, czyli mniejsza przewaga liczby ofert w stosunku do liczby bezrobotnych w danej grupie. Najniższy wskaźnik dostępności ofert pracy w omawianym rankingu odnotowano w grupie elementarnej ankieterzy (0,11), co wynika z faktu, że w tej grupie w 2018 roku zarejestrowano 168 osób, a wpłynęło 2 525 ofert, co zdecydowało o najwyższej dostępności ofert pracy w tej grupie w odniesieniu do pozostałych grup wymienionych w rankingu.

Tabela 11. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2018 roku

Kod grupy	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięcz na liczbę		Wskaźnik			Odsetek	
		bezrobotnych	dostępnych ofert pracy	dostępności ofert pracy	długo-trwałego bezrobocia	płynności bezrobotnych	ofert subs. w CBOP*	miejsc aktywizacji zawod.
4227	Ankieterzy	90,33	787,75	0,11	45,35	1,08	0,51	0,24
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych	36,00	197,00	0,18	35,29	1,00	28,30	20,75
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	171,17	912,33	0,19	36,88	1,03	2,86	1,61
2522	Administratorzy systemów komputerowych	110,92	587,50	0,19	38,24	1,08	13,76	7,37
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	180,25	909,00	0,20	41,42	1,04	0,55	0,28
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	167,25	684,00	0,24	36,20	1,02	22,36	10,13
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	125,83	414,92	0,30	44,04	1,14	38,73	23,82
1211	Kierownicy do spraw finansowych	224,42	592,67	0,38	36,04	1,17	3,93	0,52
1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	55,08	133,58	0,41	39,29	1,03	2,38	1,19
4313	Pracownicy obsługi płacowej	58,17	128,25	0,45	38,89	1,10	34,51	28,02
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	547,50	1 162,08	0,47	44,04	1,03	6,14	2,02
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	910,33	1 846,92	0,49	43,69	1,01	11,51	8,45
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	1 567,08	3 139,00	0,50	45,74	1,03	3,97	1,08
1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	100,83	200,33	0,50	40,21	1,06	1,91	0,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	1 346,33	2 573,42	0,52	38,55	1,01	4,40	0,32

*CBOP=PUP+OHP+EURES

2.2. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych

Wśród 10 grup elementarnych zrównoważonych na poziomie kraju, wystąpiły 3 grupy zawodów z grupy wielkiej technicy i inny średni personel oraz po 2 grupy zawodów z grupy wielkiej operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz z grupy wielkiej specjaliści.

Zdecydowanie najwięcej bezrobotnych (średniomiesięcznie) wśród grup uznanych za zrównoważone w wymienionym rankingu odnotowano w grupie elementarnej kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów – 893 bezrobotnych. Grupa ta charakteryzowała się również najwyższą średniomiesięczną liczbą dostępnych ofert pracy (920 ofert), co w efekcie przyczyniło się do najniższej dostępności ofert pracy w tej grupie w odniesieniu do pozostałych grup zrównoważonych (wskaźnik 0,97). We wszystkich zawodach uznanych za zrównoważone liczba ofert pracy była zbliżona do średniomiesięcznej liczby bezrobotnych.

Tabela 12. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2018 roku

Kod grupy	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba		Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek	
		bezrobotnych	dostępnych ofert pracy		ofert subs. w CBOP*	miejsc aktywizacji zawod.
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	540,25	558,25	0,97	5,47	0,83
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	892,75	919,67	0,97	3,45	0,02
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	579,25	589,58	0,98	4,12	1,08
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	107,58	109,42	0,98	44,12	8,82
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	572,42	577,58	0,99	14,59	6,62
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	472,67	470,67	1,00	8,37	5,10
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	598,33	594,92	1,01	39,89	27,02
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	228,00	215,42	1,06	2,47	0,69
2153	Inżynierowie telekomunikacji	216,50	204,17	1,06	4,29	2,45
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	50,50	46,67	1,08	15,43	11,43

*CBOP=PUP+OHP+EURES

2.3. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych

Wśród 11 grup elementarnych nadwyżkowych na poziomie kraju, wystąpiły 3 grupy zawodów z grupy wielkiej specjalności oraz po 2 grupy zawodów z grupy wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy oraz z grupy wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

W rankingu grup elementarnych nadwyżkowych zdecydowanie najwięcej bezrobotnych (średniomiesięcznie) w 2018 r. odnotowano w grupie elementarnej fryzjerzy (16 612 osób). Grupa ta charakteryzowała się jednocześnie najwyższym w ww. rankingu wskaźnikiem dostępności ofert pracy (15,08), czyli wystąpiła w niej największa przewaga bezrobotnych w stosunku do dostępnych ofert pracy wśród zawodów uznanych za nadwyżkowe.

Tabela 13. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2018 roku

Kod grupy	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba		Wskaźnik			Odsetek	
		bezrobotnych	dostępnych ofert pracy	dostępności ofert pracy	długo-trwałego bezrobocia	płynności bezrobotnych	ofert subs. w CBOP*	miejsc aktywizacji zawod.
5141	Fryzjerzy	16 611,58	1 101,58	15,08	51,93	0,99	36,92	24,93
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	7 237,83	718,33	10,08	47,89	0,99	14,95	7,86
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	2 113,83	370,92	5,70	50,08	0,95	7,45	1,99
3324	Pośrednicy handlowi	259,67	63,25	4,11	47,73	0,93	3,24	1,71
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	334,33	100,75	3,32	54,84	0,98	1,20	0,18
4225	Pracownicy biur informacji	192,42	68,17	2,82	51,78	0,99	23,05	18,14
3253	Optycy okularowi	81,75	29,83	2,74	48,72	0,99	56,12	26,53
7124	Monterzy izolacji	733,00	369,67	1,98	48,24	1,00	6,44	2,94
5311	Opiekunowie dziecięcy	813,08	429,42	1,89	52,67	0,98	59,18	26,95
2262	Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	32,67	20,17	1,62	51,52	0,95	13,33	6,67
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	697,75	489,58	1,43	48,19	1,00	11,71	2,22

*CBOP=PUP+OHP+EURES

3. Analiza umiejętności/predyspozycji

Statystyka pozwalająca na dokonanie analizy w tym zakresie jest bardzo ograniczona z uwagi na braki danych dotyczących uprawnień i umiejętności w systemach informatycznych urzędów pracy. Wprawdzie do systemów zaimplementowany został Centralny Katalog Umiejętności, ale wydaje się, że urzędy pracy nie uzupełniają danych nt. umiejętności w systemach informatycznych. Natomiast w odniesieniu do uprawnień wprawdzie w metodologii został przygotowany katalog uprawnień, ale na etapie wdrażania budził tak wiele wątpliwości, że ostatecznie zdecydowano o jego niewykorzystaniu.

W każdej z wielkich grup zawodów wyodrębniono po pięć umiejętności najczęściej posiadanych przez bezrobotnych oraz po pięć umiejętności najczęściej wymaganych w ofertach pracy. Niemniej jednak umiejętności te wskazano dla zaledwie kilku procent bezrobotnych w każdej z grup i znikomej liczby ofert, więc trudno na tej podstawie formułować wnioski.

W 9 grupach wielkich najczęstszą umiejętnością posiadaną przez bezrobotnych (czyli taką, którą posiadał najwyższy odsetek bezrobotnych w danej grupie zawodów) była współpraca w zespole. Udział tej umiejętności oscylował w przedziale od 11,7% w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy do 15,7% w grupie pracownicy biurowi. Jedynie w grupie wielkiej specjaliści najczęstszą umiejętnością posiadaną przez bezrobotnych była obsługa komputera i wykorzystanie internetu, wskazane również w 5 innych grupach jako jedna z najważniejszych umiejętności. Pozostałe umiejętności najczęściej posiadane przez bezrobotnych to sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, komunikacja ustna/komunikatywność oraz planowanie i organizacja pracy własnej.

Przechodząc do umiejętności, które są najczęściej wymagane przez pracodawców w ofertach pracy w zawodach kwalifikowanych do grup wielkich, w grupie wielkiej przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy największy odsetek stanowiły umiejętności związane z planowaniem i organizacją pracy własnej oraz związane z zarządzaniem ludźmi/przywództwem (odpowiednio 1,8% oraz 1,3% wskazań w tej grupie). Komunikacja ustna/komunikatywność była najbardziej pożądana w takich grupach wielkich, jak: specjaliści oraz technicy i inny średni personel (po 1,7% wskazań), pracownicy biurowi oraz pracownicy usług i sprzedawcy (po 1,6%). Z kolei w grupach wielkich rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy; robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz w grupie wielkiej pracownicy przy pracach prostych najbardziej

pożądaną umiejętnością była sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna (odpowiednio 2,6%; 2,5%, 3,1% oraz 2,3%).

Bezrobotni bez zawodu w końcu 2018 r. w liczbie 137,6 tys. osób stanowili 14,2% ogółu bezrobotnych.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, udział bezrobotnych bez zawodu w ogólnej liczbie bezrobotnych z danym poziomem wykształcenia oscylował w przedziale od 2% wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym do ok. 30% z gimnazjalnym i poniżej oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Sytuacja ta jest potwierdzeniem, że zawodu najczęściej nie posiadają osoby z wykształceniem ogólnym lub gimnazjalnym i poniżej, choć w przypadku również pozostałych poziomów kształcenia pewna część bezrobotnych, z uwagi na brak zdanych egzaminów zawodowych kończy dany poziom edukacji formalnie nie posiadając zawodu.

Tabela 14. Bezrobotni bez zawodu w 2018 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bez zawodu*	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)**
Ogółem	967 146	137 630	14,23
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	261 331	79 359	30,37
zasadnicze zawodowe	247 973	7 256	2,93
średnie ogólnokształcące	108 901	31 615	29,03
policealne i średnie zawodowe	212 490	16 376	7,71
wyższe	136 451	3 024	2,22
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	109 412	5 830	5,33
szkoła przysposabiająca do pracy	1 036	205	19,79
technikum	66 345	11 393	17,17
liceum ogólnokształcące	72 153	23 255	32,23
liceum profilowane	4 079	994	24,37
technikum uzupełniające	3 370	321	9,53
liceum uzupełniające	3 500	540	15,43
szkoła policealna	26 222	2 142	8,17
wyższa	101 994	2 351	2,31
brak danych źródłowych	579 035	90 599	15,65

* Są to osoby, które nie zdały egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe

**Odsetek bezrobotnych wyliczony jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej kategorii.

Biorąc pod uwagę typ ukończonej szkoły, ponad 1/3 ogółu bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu wśród bezrobotnych, którzy ukończyli licea ogólnokształcące (32%), a ok. 1/4 wśród bezrobotnych, którzy ukończyli licea profilowane (24,4%). Najmniej bezrobotnych bez zawodu wystąpiło wśród bezrobotnych, którzy ukończyli szkoły wyższe (2,3%) oraz zasadnicze zawodowe (5,3%).

4. Analiza rynku edukacyjnego

Wyniki analizy rynku edukacyjnego stanowią uzupełnienie informacji o deficycie bądź nadwyżce danego zawodu w kontekście tego czy kształcenie w nim odbywa się oraz jaka część absolwentów trafia do urzędów pracy.

Źródło informacji nt. liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych wg zawodów i specjalności stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN. W grupach elementarnych zawodów uznanych za deficytowe w 2018 r. znalazły się dwa zawody szkolne na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej: monter kadłubów okrętowych (z grupy elementarnej robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe) oraz operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych (z grupy elementarnej operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych). Natomiast w grupach elementarnych zawodów uznanych za nadwyżkowe w 2018 roku znalazły się takie zawody szkolne na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej jak: technik optyk (z grupy elementarnej optycy okularowi), fryzjer oraz technik usług fryzjerskich (z grupy elementarnej fryzjerzy) oraz monter izolacji budowlanych i monter izolacji przemysłowych (z grupy elementarnej monterzy izolacji).

Celem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na rynku pracy jest wskazanie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki chronią absolwentów przed bezrobociem i długotrwałym pozostawaniem w rejestrach urzędów pracy.

Analiza została wykonana w oparciu o następujące źródła danych:

- system informatyczny urzędów pracy Syriusz;
- system Informacji oświatowej (SIO) MEN;

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest **wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów:**

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia roku poprzedniego/maja roku sprawozdawczego (czyli 31.12.2017, 30.05.2018),

A_{t-1}^k – liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni i sprawozdawczy rok szkolny (czyli rok szkolny 2016/2017 i 2017/2018).

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów miał problemy z uzyskaniem zatrudnienia i trafił do rejestrów bezrobotnych. Miernik powinien przyjmować wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny).

Im niższe wartości przyjmuje wskaźnik, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż absolwenci szybciej znajdują zatrudnienie.

Kolejnym elementem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych na rynku pracy jest obliczenie **wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych**. Kalkulacja tego wskaźnika ma na celu wskazanie jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych) bądź w danym kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych).

$$WAB_t^k = \frac{BA_t^k}{B_t^k} * 100,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów w elementarnej grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja roku sprawozdawczego (czyli 31.12.2017, 30.05.2018),

B_t^k – liczba bezrobotnych ogółem w grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja roku sprawozdawczego (czyli 31.12.2017, 30.05.2018).

Wskaźnik informuje, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów (lub kierunku kształcenia) stanowią bezrobotni absolwenci (w %). Wskaźnik może wskazywać na łatwość i szybkość znalezienia pracy wśród absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku kształcenia.

Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym 2016/2017		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia 2017	stan na koniec maja 2018	stan na koniec grudnia 2017	stan na koniec maja 2018
zasadnicza szkoła zawodowa	49 219	23 415	6 175	4 200	12,5	8,5
szkoła przysposabiająca do pracy	2 459	0	90	59	3,7	2,4
technikum	114 192	71 737	9 932	4 218	8,7	3,7
liceum ogólnokształcące	199 933	55	7 182	3 636	3,6	1,8
liceum profilowane	1 114	0	176	91	15,8	8,2
liceum uzupełniające	374	0	241	131	64,4	35,0
szkoła policealna	66 955	40 490	2 523	2 224	3,8	3,3
szkoła wyższa	361 579	x	15 154	11 521	4,2	3,2

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Liczba bezrobotnych absolwentów jest powiązana z liczbą absolwentów kończących dany typ szkoły.

Najwięcej bezrobotnych absolwentów generują szkoły, które kończy największa liczba absolwentów, czyli szkoły wyższe, licea ogólnokształcące oraz technika. Biorąc po uwagę wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów na pierwszym miejscu znaleźli się absolwenci liceów uzupełniających, z których ponad połowa stała się bezrobotnymi (wg stanu w końcu 2017 r.), jednak liczba absolwentów tych szkół była znikoma (374 osoby), a udział w ogólnej liczbie absolwentów marginalny. Należy podkreślić, że we wszystkich typach szkół miał miejsce spadek wskaźnika frakcji pomiędzy grudniem 2017 roku, a majem 2018 r. Zdecydowanie największy spadek wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów wystąpił wśród absolwentów liceów uzupełniających, o prawie 30 punktów procentowych, z poziomu 64,4% do poziomu 35%. Najniższy wskaźnik frakcji w maju 2018 r. odnotowano wśród absolwentów liceów ogólnokształcących (1,8%), spadek o 1,8 punktu procentowego w stosunku do grudnia 2017 r., co pozwala wysnuć wniosek, że w urzędach pracy zarejestrowali się tylko ci bezrobotni absolwenci liceów, którzy nie zdecydowali się na kontynuację nauki i faktycznie szukają pracy, ale brak zawodu skutecznie im to utrudnia.

Kształtowanie się wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów w końcu 2018 r. prezentuje tabela 16.

Tabela 16. Liczba absolwentów z roku szkolnego oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym 2017/2018		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia 2018	
zasadnicza szkoła zawodowa	46 506	22 296	5 949	12,8
szkoła przysposabiająca do pracy	2 364	0	77	3,3
technikum	109 846	78 392	9 231	8,4
liceum ogólnokształcące	191 959	55	6 475	3,4
liceum profilowane		0	125	
liceum uzupełniające	181	0	181	100,0
szkoła policealna	64 176	36 492	2 092	3,3

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Biorąc pod uwagę wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów, zdecydowanie na pierwszym miejscu znaleźli się absolwenci liceów uzupełniających (wszyscy absolwenci byli bezrobotnymi w końcu 2018 r.), a na kolejnych miejscach absolwenci zasadniczych szkół zawodowych oraz techników.

Ranking 15 elementarnych grup zawodów według najwyższego wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów w końcu maja 2018 r. wśród absolwentów z roku szkolnego 2016/2017 przedstawia tabela 17, natomiast tabela 18 zawiera ranking 15 elementarnych grup zawodów według najwyższego wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów w końcu 2018 r. wśród absolwentów z roku szkolnego 2017/2018. Zestawienie liczby bezrobotnych absolwentów z liczbą absolwentów szkół wg typu szkoły pozwoliło na uzyskanie wiarygodnej informacji na temat tego, ukończenie jakich typów szkół zwiększa lub zmniejsza prawdopodobieństwo trafienia absolwentów do rejestru bezrobotnych.

W 14 elementarnych grupach zawodów wymienionych w tabeli 17 odnotowano spadek wskaźnika frakcji pomiędzy grudniem 2017 r. a majem 2018 r. Największy spadek odnotowano w grupie elementarnej Ogrodnicy (o 14,5 p. p.), która była jednocześnie grupą o najniższym wskaźniku frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (9,6%). Warto zwrócić uwagę na fakt, że w wymienionym rankingu w grupie pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne absolwenci szkół stanowili ponad 12% bezrobotnych w tej grupie w końcu maja 2018 r.

Tabela 17. Ranking 15 elementarnych grup zawodów według najwyższego wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów w końcu maja 2018 r. wśród absolwentów (50 i więcej) szkół ponadgimnazjalnych

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym 2016/2017		Liczba bezrobotnych absolwentów**		Liczba bezrobotnych ogółem		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia 2017	koniec maja 2018	koniec grudnia 2017	koniec maja 2018	koniec grudnia 2017	koniec maja 2018	koniec grudnia 2017	koniec maja 2018
Lakiernicy	173	173	36	33	536	503	20,8	19,1	6,7	6,6
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1 172	1 172	235	187	7 089	6 625	20,1	16,0	3,3	2,8
Fryzjerzy	3 734	3 734	896	571	8 767	8 381	24,0	15,3	10,2	6,8
Stolarze meblowi i pokrewni	500	500	90	72	3 862	3 553	18,0	14,4	2,3	2,0
Hydraulicy i monterzy rurociągów	306	306	70	43	2 058	1 886	22,9	14,1	3,4	2,3
Murarze i pokrewni	394	394	96	53	3 496	3 056	24,4	13,5	2,7	1,7
Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	226	226	33	28	246	229	14,6	12,4	13,4	12,2
Mechanicy pojazdów samochodowych	3 231	3 231	600	397	10 052	8 980	18,6	12,3	6,0	4,4
Technicy technologii chemicznej i pokrewni	125	125	14	15	210	208	11,2	12,0	6,7	7,2
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	5 508	5 508	970	624	22 639	21 548	17,6	11,3	4,3	2,9
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	63	63	9	7	939	838	14,3	11,1	1,0	0,8
Blacharze	173	173	34	18	998	938	19,7	10,4	3,4	1,9
Elektromechanicy i elektromonterzy	898	898	140	93	4 126	3 812	15,6	10,4	3,4	2,4
Kucharze	5 412	5 412	740	527	13 650	12 660	13,7	9,7	5,4	4,2
Ogrodnicy	83	83	20	8	1 164	1 006	24,1	9,6	1,7	0,8

*Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe

** wg zawodu wyuczonego

W rankingu dotyczącym absolwentów roku szkolnego 2017/2018 znalazło się 11 zawodów wymienionych w rankingu z rocznika 2016/2017 o najwyższym wskaźniku frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów, ponadto pojawiły

się 4 grupy elementarne zawodów: Tapicerzy i pokrewni; Elektrycy budowlani i pokrewni; Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani. Jedynie w tej ostatniej z wymienionych grupie elementarnej zawodów bezrobotni absolwenci stanowili ponad 10% bezrobotnych w końcu 2018 roku (14,5%).

Tabela 18. Ranking 15 elementarnych grup zawodów według najwyższego wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów w końcu 2018 r. wśród absolwentów (50 i więcej) szkół ponadgimnazjalnych

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym 2017/2018		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych ogółem	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*				
Tapicerzy i pokrewni	83	83	23	419	27,7	5,5
Fryzjerzy	3 603	3 603	824	8 668	22,9	9,5
Hydraulicy i monterzy rurociągów	306	306	66	1 848	21,6	3,6
Blacharze	118	118	25	956	21,2	2,6
Stolarze meblowi i pokrewni	518	518	108	3 489	20,8	3,1
Murarze i pokrewni	353	353	66	3 163	18,7	2,1
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1 273	1 273	224	6 686	17,6	3,4
Elektrycy budowlani i pokrewni	427	427	75	981	17,6	7,6
Mechanicy pojazdów samochodowych	3 521	3 521	596	9 187	16,9	6,5
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	5 007	5 007	833	21 734	16,6	3,8
Ogrodnicy	55	55	9	1 097	16,4	0,8
Lakiernicy	145	145	21	453	14,5	4,6
Kucharze	4 642	4 642	668	13 194	14,4	5,1
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	140	140	20	1 293	14,3	1,5
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1 538	1 538	195	1 343	12,7	14,5

*Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe ** wg zawodu wyuczonego

Z liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych tylko część przystępuje do egzaminów maturalnych oraz je zdaje i tym samym ma otwartą drogę do dalszego kontynuowania nauki na studiach. Dla absolwentów liceów ogólnokształcących to często obok kształcenia w szkołach policealnych, jedyna szansa na zdobycie zawodu.

W przypadku szkół, których uczniowie podchodzą do egzaminu maturalnego, podjęta została próba wyliczenia frakcji absolwentów, którzy nie będą kontynuować kształcenia i zdecydują się zasilić podażową stronę rynku pracy. Do wyliczeń posłużyły dane dotyczące liczby uczniów, którzy w danym roku zdali egzamin maturalny w zestawieniu z liczbą studentów pierwszego roku studiów stacjonarnych. Pominięto studentów studiów zaocznych ze względu na fakt, że osoby te mogą godzić naukę z pracą.

Odsetek absolwentów stanowiących potencjalny zasób siły roboczej można wyrazić według następującego wzoru:

$$OA = \left(1 - \frac{S}{M}\right) * 100$$

gdzie:

OA – odsetek absolwentów stanowiących potencjalny zasób siły roboczej,

S – liczba studentów pierwszego roku studiów stacjonarnych w roku 2018 (wg stanu na 30 listopada), tj. 224,3 tys. osób;

M – liczba uczniów, którzy zdali egzamin maturalny w roku 2018 (wg stanu na 30 września), tj. 206,4 tys. osób.

Odsetek ten przyjął wartość ujemną, a więc można przypuszczać, że **wszyscy**, którzy zdali egzamin maturalny najprawdopodobniej będą kontynuować naukę na studiach wyższych, a zatem nie weszli na rynek pracy. Przewaga studentów pierwszego roku nad liczbą osób, które zdały maturę świadczy o tym, że pewna część studentów zdała egzamin maturalny w okresach wcześniejszych niż rok rozpoczęcia studiów, może to być również wynik zmian demograficznych. Z drugiej strony faktem jest, że zdecydowana większość spośród absolwentów, którzy zdali maturę, postanawia kontynuować naukę na studiach wyższych.

Z uwagi na fakt, że dane z GUS nt. studentów ostatniego roku studiów wg kierunków kształcenia zostaną udostępnione pod koniec czerwca br. ta część została pominięta w raporcie Jak wskazują wyniki badań opublikowane w ogólnopolskim systemie monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół

wyższych (ELA) ryzyko bezrobocia jest związane nie tylko z kierunkiem kształcenia, ale również rodzajem uczelni wyższej na której zdobywano wykształcenie oraz sytuacją na danym rynku pracy. Szczegółowe dane dotyczące kierunków studiów, ale również uczelni pod względem wysokości przyszłego wynagrodzenia, czasu poszukiwania pracy czy ryzyka bezrobocia znajdują się na stronie www.ela.nauka.gov.pl

PODSUMOWANIE

Wg stanu w końcu 2018 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było **829,6 tys. posiadających zawód oraz 138 tys. osób bezrobotnych bez zawodu.**

Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2018 r. posiadało zawody z grupy elementarnej Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), w której zarejestrowanych było **101,1 tys. osób** czyli prawie połowa (49,5%) bezrobotnych zarejestrowanych w grupie wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy. Bezrobotni z omawianej grupy stanowili 12,2% ogólnej liczby bezrobotnych posiadających zawód, czyli co 8 bezrobotny posiadał zawód z wymienionej grupy.

Grupa sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) była także grupą o największym napływie bezrobotnych w 2018 roku, który wyniósł **145,4 tys. osób** czyli 10,5% napływu ogółem bezrobotnych posiadających zawód (1 391,1 tys. osób).

W 2018 roku na poziomie kraju w monitoringu nie zidentyfikowano żadnej grupy maksymalnie deficytowej bądź nadwyżkowej, wystąpiły natomiast 32 grupy elementarne deficytowe, 10 zrównoważonych i 11 nadwyżkowych.

Fakt, że dana grupa zawodów pozostaje deficytowa, zrównoważona lub nadwyżkowa na poziomie kraju nie oznacza, że tak samo wygląda to we wszystkich województwach. Sytuacja w tym zakresie pozostaje zróżnicowana, szczegółowe informacje odnośnie zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych na poziomie kraju oraz ich prezentację na poziomie województw zawarto na końcu opracowania.

Biorąc pod uwagę wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów, w końcu 2018 r. zdecydowanie na pierwszym miejscu znaleźli się absolwenci liceów uzupełniających (wszyscy absolwenci byli bezrobotnymi), a na kolejnych miejscach absolwenci zasadniczych szkół zawodowych (12,8%) oraz techników (8,4%).

Biorąc pod uwagę grupy elementarne zawodów najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów w końcu 2018 r. dotyczył takich grup elementarnych, jak: tapicerzy i pokrewni (27,7%); fryzjerzy (22,9%); hydraulicy i monterzy rurociągów (21,6%); blacharze (21,2%); stolarze meblowi i pokrewni (20,8%).

**POLSKA
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Ankieterzy
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Administratorzy systemów komputerowych
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Kierownicy do spraw finansowych
		Kierownicy do spraw badań i rozwoju
		Pracownicy obsługi płacowej
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Technicy sieci internetowych
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Urzednicy do spraw podatków
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Magazynierzy i pokrewni
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Tynkarze i pokrewni
		Przedstawiciele handlowi
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Pielęgniarki z tytułem specjalisty
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
Kierownicy w instytucjach edukacyjnych		
Kierownicy w gastronomii		
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
		Kierownicy do spraw budownictwa
		Rzecznawcy (z wyłączeniem majątkowych)
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Agenci sprzedaży bezpośredniej
		Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
		Inżynierowie telekomunikacji
		Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Fryzjerzy
		Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Nauczyciele szkół podstawowych
		Pośrednicy handlowi
		Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni
		Pracownicy biur informacji
		Optycy okularowi
		Monterzy izolacji
		Opiekunowie dziecięcy
		Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

**ZAWODY DEFICYTOWE, ZRÓWNOWAŻONE I NADWYŻKOWE W POLSCE
W UKŁADZIE ALFABETYCZNYM I WG WOJEWÓDZTW W 2018 R.**

Grupy elementarne zawodów																		
	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	
Administratorzy systemów komputerowych	■	■	■			■	■				■							
Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	■				■							■					■	
Agenci i administratorzy nieruchomości	■	■			■	■	■			■	■		■					
Agenci sprzedaży bezpośredniej	■				■					■	■				■			
Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	■	■				■		■				■	■					
Ankieterzy	■			■	■	■			■			■					■	
Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	■	■												■			■	
Doradcy finansowi i inwestycyjni	■	■	■				■	■		■		■					■	
Fryzjerzy	■	■	■	■		■	■			■		■		■	■			
Inżynierowie telekomunikacji	■	■	■								■	■		■				
Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	■		■									■						
Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	■	■					■	■	■				■					
Kierownicy do spraw badań i rozwoju	■	■								■		■					■	■
Kierownicy do spraw budownictwa	■										■	■						
Kierownicy do spraw finansowych	■		■	■			■	■	■		■		■	■			■	■
Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	■	■				■					■	■		■			■	
Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	■		■			■		■			■	■						
Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	■				■			■									■	
Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	■	■				■		■	■	■			■		■		■	
Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	■						■						■				■	
Kierownicy w gastronomii	■				■			■				■						

Grupy elementarne zawodów	Regiony																
	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Kierownicy w instytucjach edukacyjnych	■				■												
Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	■				■			■			■						
Magazynierzy i pokrewni	■	■				■	■	■					■				■
Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	■		■		■	■											
Monterzy izolacji	■				■							■					
Nauczyciele szkół podstawowych	■	■		■		■						■		■	■	■	
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	■	■						■			■	■	■		■		
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	■	■	■			■					■	■					■
Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	■			■	■												
Opiekunowie dziecięcy	■							■					■				
Optycy okularowi	■					■											
Pielegniarki z tytułem specjalisty	■										■						
Pośrednicy handlowi	■					■	■									■	
Pracownicy biur informacji	■							■		■						■	
Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	■										■		■				■
Pracownicy obsługi płacowej	■	■	■			■				■		■					■
Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	■			■	■			■				■				■	
Projektanci aplikacji sieciowych i multimedii	■	■		■	■						■		■	■			■
Projektanci i administratorzy baz danych	■		■	■	■			■			■					■	
Przedstawiciele handlowi	■	■			■				■	■		■	■		■		
Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	■	■			■	■						■				■	
Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	■					■	■				■						■
Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	■		■	■	■	■	■				■	■	■		■		
Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	■	■						■	■								■

Grupy elementarne zawodów	Regiony																
	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	max. deficyt						deficyt	deficyt					deficyt				deficyt
Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	deficyt	deficyt			deficyt	deficyt		deficyt				deficyt	deficyt			deficyt	
Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	deficyt	deficyt					deficyt	deficyt				deficyt				deficyt	
Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	max. nadwyżka		max. nadwyżka	max. nadwyżka										max. nadwyżka			
Technicy sieci internetowych	deficyt		deficyt			deficyt	deficyt	deficyt			deficyt	deficyt					
Tynkarze i pokrewni	deficyt						deficyt	deficyt			deficyt	deficyt				deficyt	
Urzednicy do spraw podatków	deficyt	deficyt		deficyt	deficyt	max. nadwyżka					deficyt						
Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	max. nadwyżka						max. nadwyżka										max. nadwyżka

Legenda:

- max. nadwyżka
- nadwyżka
- równowaga
- deficyt
- max. deficyt

WOJ. DOLNOŚLĄSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Programiści aplikacji
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Administratorzy systemów komputerowych
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
		Analitycy systemów komputerowych
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Kierownicy do spraw badań i rozwoju
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Diagności laboratoryjni specjaliści
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Monterzy sprzętu elektrycznego
		Magazynierzy i pokrewni
		Pracownicy obsługi placowej
		Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Kierownicy sprzedaży w marketach
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Spawacze i pokrewni
		Operatorzy urządzeń teleinformatycznych
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Inżynierowie telekomunikacji
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)
Sprzedawcy na targowiskach i bazarach		
Elektrycy budowlani i pokrewni		
Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi		
Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych		
Przedstawiciele handlowi		
Audiofonolodzy i logopedzi		
Operatorzy aparatury medycznej		
Urzędnicy do spraw podatków		
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni
		Inżynierowie budownictwa
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
		Rolnicy upraw mieszanych
		Fotografowie
		Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni
		Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna			
NADWYŻKA		Obuwnicy i pokrewni			
		Monterzy instrumentów muzycznych			
		Fryzjerzy			
	zawód nadwyżkowy		Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)		
			Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni		
			Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt		
			Kucharze		
			Asystenci dentystyczni		
			Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych		
			Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany		
			Sadownicy		
			Tapicerzy i pokrewni		
			Pracownicy obsługi biurowej		
			Monterzy linii elektrycznych		
			Robotnicy budowy dróg		
			Zaopatrzeniowcy		
			Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby		
			Projektanci grafiki i multimediiów		
			Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych		
			Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka		
			Nauczyciele szkół podstawowych		
			Formierze odlewniczy i pokrewni		
			Kreślarze		
			zawód maksymalnie nadwyżkowy		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
					Takielarze i monterzy konstrukcji linowych
					Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

**WOJ. KUJAWSKO-POMORSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Lekarze weterynarii specjaliści
		Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
		Pracownicy obsługi placowej
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Administratorzy systemów komputerowych
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Pomocnicy biblioteczni
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Pracownicy świadczący usługi na ulicach
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Lektorzy języków obcych
		Strażnicy w zakładach dla nieletnich
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Kierownicy do spraw finansowych
		Planiści produkcyjni
		Inżynierowie elektrycy
		Organizatorzy konferencji i imprez
		Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych		
Technicy sieci internetowych		
Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym		
Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki		
RÓWNO- WAGA	zawód zrównoważony	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Technicy archiwiści i pokrewni
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Fotografowie
		Hodowcy ryb
		Fryzjerzy
		Chemicy
		Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp
		Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani
		Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
		Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów
		Barmani
		Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)
		Kierownicy w hotelarstwie
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
		Kierownicy biura
		Konduktorzy i pokrewni
		Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
Farmaceuci specjaliści		

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
		Kierownicy do spraw strategii i planowania
		Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania
		Wydawcy posiłków
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
		Pracownicy do spraw transportu
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Operatorzy sieci i systemów komputerowych
		Inżynierowie telekomunikacji
		Nauczyciele szkół specjalnych
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Fizycy i astronomowie
		Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. LUBELSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Seksja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna		
DEFICYT	zawód deficytowy	Ankieterzy Urzednicy do spraw podatków Pracownicy wykonujacy dorywcze prace proste Pracownicy uslug osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani Sekretarze prawni Projektanci i administratorzy baz danych Robotnicy wykonujacy prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty) Kierownicy do spraw finansowych Kreślarze Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani		
		RÓW-NO- WAGA	zawód zrównoważony	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny
				NADWYŻKA

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Pracownicy obsługi biurowej
		Pomoce kuchenne
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni
		Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin
		Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni
		Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni
		Monterzy budownictwa wodnego
		Kierownicy do spraw reklamy i public relations
		Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. LUBUSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Urzednicy organów udzielających licencji
	zawód deficytowy	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Lekarze weterynarii specjaliści
		Agenci ubezpieczeniowi
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Optometryści
		Kierownicy w instytucjach edukacyjnych
		Ankieterzy
		Kierownicy w gastronomii
		Programiści aplikacji
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Przedstawiciele handlowi
		Urzednicy do spraw świadczeń społecznych
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Wydawcy posiłków
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją
		Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
		Funkcjonariusze służby więziennej
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
		Mechanicy rowerów i pokrewni
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Pracownicy działów kadr
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
Kasjerzy i sprzedawcy biletów		
Kowale i operatorzy pras kuźniczych		
Agenci sprzedaży bezpośredniej		
Urzednicy do spraw podatków		
Kierowcy samochodów ciężarowych		
Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani		
Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni		
RÓWNO- WAGA	zawód zrównoważony	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów
		Sadownicy
		Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach
		Rolnicy upraw mieszanych
		Matematycy, aktuariusze i statystycy
		Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp		

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna	
		Kucharze	
		Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	
		Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	
		Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	
		Monterzy sprzętu elektronicznego	
		Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	
		Strażacy	
		Kosmetyczki i pokrewni	
		Zamiatacze i pokrewni	
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	
		Mechanicy precyzyjni	
		Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	
		Pomoce domowe i sprzątaczk	
		Nauczyciele kształcenia zawodowego	
		Dyrektorzy generalni i zarządzający	
		Listonosze i pokrewni	
		Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	
		Ogrodnicy	
		Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	
		Ładowacze nieczystości	
		Monterzy izolacji	
		zawód maksymalnie nadwyżkowy	
	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni		
	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani		
	Pracownicy służb technicznych żeglugi		

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. ŁÓDZKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Seksja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna				
DEFICYT	zawód deficytowy	Ankieterzy Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center) Administratorzy systemów komputerowych Analitycy systemów komputerowych Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani Agenci i administratorzy nieruchomości Inżynierowie elektronicy Magazynierzy i pokrewni Sekretarze prawni Technicy sieci internetowych Inżynierowie elektrycy Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt Specjaliści do spraw sieci komputerowych Piloci statków powietrznych i personel pokrewny Pracownicy obsługi placowej Inżynierowie budownictwa Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani				
		RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych Księgowi Gońcy, bagażowi i pokrewni Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani		
				NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Filozofowie, historycy i politolodzy Rolnicy upraw mieszanych Strażacy Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni Dietetycy i żywieniowcy Urzednicy do spraw podatków Urzednicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani Ekonomiści Optycy okularowi Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani Pośrednicy handlowi

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy technologii chemicznej i pokrewni
		Nauczyciele szkół podstawowych
		Fryzjerzy
		Artyści plastycy
		Specjaliści do spraw public relations
		Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
		Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)
		Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
		Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy
		Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu
		Sprzedawcy na targowiskach i bazarach
		Operatorzy urządzeń energetycznych
		Kucharze
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Monterzy sprzętu elektronicznego
		Modelki i modele
		Pracownicy do spraw transportu
		Pomoce kuchenne
	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	
zawód maksymalnie nadwyżkowy	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	
	Pracownicy usług domowych	
	Aktorzy	

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. MAŁOPOLSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Seksja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Programiści aplikacji
		Kierownicy do spraw finansowych
		Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
		Tynkarze i pokrewni
		Administratorzy systemów komputerowych
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Magazynierzy i pokrewni
		Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani
RÓWNO-WAGA	zawód zrównoważony	Spawacze i pokrewni
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
		Monterzy linii elektrycznych
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kodowacze, korektorzy i pokrewni
		Konduktorzy i pokrewni
		Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni
		Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych
		Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów
		Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)
		Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pośrednicy handlowi
		Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin
		Fryzjerzy
		Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej
		Technicy medyczni i dentystyczni
		Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych
		Monterzy sprzętu elektronicznego
		Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach
		Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór
		Robotnicy wykonujący proste prace polowe
		Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych
		Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny
		Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich
		Sekretarze medyczni i pokrewni
Maszyniści kolejowi i metra		
Operatorzy sieci i systemów komputerowych		

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Agenci ubezpieczeniowi
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
		Listonosze i pokrewni
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Nauczyciele akademicki
		Uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia)

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. MAZOWIECKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Seksja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Specjaliści do spraw sieci komputerowych
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny
		Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Technicy sieci internetowych
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy w instytucjach edukacyjnych
		Gońcy, bagażowi i pokrewni
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Kierownicy do spraw finansowych
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Diagności laboratoryjni specjaliści
		Kierownicy w gastronomii
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw strategii i planowania
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Sekretarze prawni
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Maszyniści kolejowi i metra
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Przedstawiciele handlowi
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
		Ankieterzy
Magazynierzy i pokrewni		
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Księgowi
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Specjaliści do spraw reklamy i marketingu
		Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn do szycia
		Zaopatrzeniowcy
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Specjaliści do spraw rynku nieruchomości
		Inżynierowie budownictwa
		Analitycy finansowi
		Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym		
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Monterzy budownictwa wodnego
		Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych
		Kaletnicy, rymarze i pokrewni
		Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
		Formierze odlewniczy i pokrewni
		Introligatorzy i pokrewni
		Sadownicy
		Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp
		Uliczni sprzedawcy żywności
		Pracownicy biur informacji
		Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek
		Mechanicy rowerów i pokrewni
		Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
		Pracownicy zakładów pogrzebowych
		Funkcjonariusze służby więziennej
		Pomocniczy personel medyczny
		Ogrodnicy
		Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. OPOLSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Kierownicy do spraw reklamy i public relations
		Wyżsi urzędnicy administracji rządowej
	zawód deficytowy	Agenci i administratorzy nieruchomości
		Pomocnicy biblioteczni
		Administratorzy systemów komputerowych
		Technicy sieci internetowych
		Operatorzy maszyn do szycia
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Lektorzy języków obcych
		Tynkarze i pokrewni
		Ankieterzy
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Czyściciele pojazdów
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Kierownicy do spraw finansowych
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
		Szlifierze narzędzi i polerowacze metali
		Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani
		Agenci ubezpieczeniowi
		Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni
		Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby
		Kreślarze
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Specjaliści do spraw rynku nieruchomości
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
		Lakiernicy
Operatorzy urządzeń energetycznych		
Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food		
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy		
RÓWNO- WAGA	zawód zrównoważony	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Pracownicy działów kadr
		Pracownicy ochrony osób i mienia
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Ekonomiści
		Rolnicy upraw polowych
		Operatorzy centrali telefonicznych
		Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Windykatorzy i pokrewni
		Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani
		Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór
		Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia
		Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni
		Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich
		Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach
		Ogrodnicy
		Monterzy budownictwa wodnego
		Kucharze
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych
		Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych
		Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami
		Operatorzy maszyn do prania
		Hodowcy drobiu
		Listonosze i pokrewni
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
		Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp
		Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu
		Inżynierowie chemicy i pokrewni
		Sprzedawcy na targowiskach i bazarach
		Technicy archiwistów i pokrewni
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Pomocniczy personel medyczny
		Opiekunowie dziecięcy
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Robotnicy budowy dróg
		Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		zawód maksymalnie nadwyżkowy
	Funkcjonariusze służb specjalnych	

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. PODKARPACKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Gońcy, bagażowi i pokrewni
		Aktorzy cyrkowi i pokrewni
		Analitycy systemów komputerowych
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy w górnictwie
		Agenci sprzedaży bezpośredniej
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
Przedstawiciele handlowi		
RÓW-NO- WAGA	zawód zrównoważony	Pracownicy obsługi płacowej
		Kierownicy do spraw badań i rozwoju
		Agenci i administratorzy nieruchomości
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Fizycy i astronomowie
		Technicy technologii żywności
		Maszyniści kotłów parowych i pokrewni
		Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych
		Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)
		Fryzjerzy
		Kasjerzy bankowi i pokrewni
		Sprzedawcy na targowiskach i bazarach
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
		Monterzy sprzętu elektrycznego
		Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją
		Pracownicy biur informacji
		Ręczni pakowacze i znakowacze
		Monterzy budownictwa wodnego
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
		Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny
		Kowale i operatorzy pras kuźniczych
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych
		Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kreślarze
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Listonosze i pokrewni
		Pracownicy działów kadr
		Pomoce kuchenne
		Funkcjonariusze służby więziennej
		Technicy archiwistów i pokrewni
		Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
		Agenci ubezpieczeniowi
		Monterzy linii elektrycznych
		Formierze odlewniczy i pokrewni
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach
		Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)
		Sadownicy

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. PODLASKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Seksja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Administratorzy systemów komputerowych
		Pielegniarki z tytułem specjalisty
		Urzednicy do spraw podatków
		Technicy sieci internetowych
		Gońcy, bagażowi i pokrewni
		Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni
		Lekarze weterynarii specjaliści
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin
		Kierownicy do spraw finansowych
		Agenci ubezpieczeniowi
		Monterzy sprzętu elektrycznego
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Pracownicy działów kadr
		Przedstawiciele handlowi
		Inżynierowie telekomunikacji
Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani		
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Projektanci i administratorzy baz danych
		Pracownicy świadczący usługi na ulicach
		Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny
		Ankieterzy
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw reklamy i public relations
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Kierownicy do spraw budownictwa
Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej		
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Rolnicy upraw mieszanych
		Monterzy sprzętu elektronicznego
		Maszyniści kolejowi i metra
		Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni
		Maszyniści kotłów parowych i pokrewni
		Pomoce domowe i sprzątaczk
		Blacharze
		Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu
		Szydliarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Technicy analityki medycznej
		Strażacy
		Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
		Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu
		Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
		Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
		Organizatorzy konferencji i imprez
		Robotnicy leśni i pokrewni
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni		
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych		
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej		

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Zaopatrzeniowcy
		Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór
		Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
		Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani
		Gospodarze budynków
		Wydawcy posiłków
		Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych
		Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami
		Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy
		Pomoce kuchenne
		Cieśle i stolarze budowlani
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Rolnicy upraw polowych
		Kaletnicy, rymarze i pokrewni
		Technicy leśnictwa
		Pracownicy usług domowych
		Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. POMORSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Seksja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Programiści aplikacji
		Analitycy systemów komputerowych
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych
		Lekarze weterynarii specjaliści
		Ankieterzy
		Specjaliści do spraw sieci komputerowych
		Operatorzy wprowadzania danych
		Szlifierze narzędzi i polerowacze metali
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Tynkarze i pokrewni
		Kierownicy do spraw badań i rozwoju
		Inżynierowie telekomunikacji
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn do szycia
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy w gastronomii
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Sortowacze odpadów
		Instruktorzy nauki jazdy
		Agenci ubezpieczeniowi
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Szklarze
		Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją
		Ładowacze nieczystości
		Monterzy izolacji
Sekretarze medyczni i pokrewni		
Kierowcy samochodów ciężarowych		
Spawacze i pokrewni		
Takielarze i monterzy konstrukcji linowych		
Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia		
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		
Audiofonolodzy i logopedzi		
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych		
RÓWNO- WAGA	zawód zrównoważony	Kierownicy do spraw reklamy i public relations
		Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
		Inżynierowie budownictwa
		Lakiernicy
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych
		Filozofowie, historycy i politolodzy
		Kierownicy sprzedaży w marketach
		Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)
		Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni
		Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów
		Nauczyciele akademicki
		Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
		Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni
		Fryzjerzy
		Specjaliści do spraw społecznych
		Mechanicy precyzyjni
		Stewardzi
		Kucharze
		Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
		Ceramicy i pokrewni
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych
		Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Asystenci dentystyczni
		Technicy farmaceutyczni
		Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu
		Technicy fizjoterapii i masażyści
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
		Archiwiści i muzealnicy
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
		Kelnerzy
		Kasjerzy bankowi i pokrewni
		Technicy medyczni i dentystyczni
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
		Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Nauczyciele szkół podstawowych
		Praczniki ręczne i prasowacze
		Specjaliści do spraw public relations
		Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Zamiatacze i pokrewni
		Literaci i inni autorzy tekstów
		Pracownicy obsługi biurowej
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
		Monterzy sprzętu elektronicznego
		Nauczyciele muzyki w placówkach pozaszkolnych
Uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia)		
Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany		
Pomoce kuchenne		
NADWYŻKA	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
		Technicy leśnictwa
		Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani
		Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. ŚLĄSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Seksja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Osoby dozoru ruchu w górnictwie
		Programiści aplikacji
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Analitycy systemów komputerowych
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Tynkarze i pokrewni
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej
		Kierownicy do spraw finansowych
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Szklarze
		Elektrycy budowlani i pokrewni
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Technicy sieci internetowych
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni
		Kierowcy samochodów ciężarowych
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Spawacze i pokrewni
		Inżynierowie elektrycy
		Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		
Magazynierzy i pokrewni		
Lektorzy języków obcych		
Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr		
Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani		
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych		
Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni		
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni		
Przedstawiciele handlowi		
Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby		
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani		
Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości		
DEFICYT	zawód deficytowy	Pracownicy obsługi płacowej
		Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
RÓWNO-WAGA	zawód zrównoważony	Opiekunowie dziecięcy
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Inżynierowie mechanicy
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
		Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta
		Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów
		Odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów
		Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni
		Mechanicy precyzyjni
		Operatorzy sieci i systemów komputerowych
		Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów
		Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych
		Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka
		Pomocniczy personel medyczny
		Technicy archiwiści i pokrewni
		zawód maksymalnie nadwyżkowy

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Pośrednicy pracy i zatrudnienia
	zawód nadwyżkowy	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
		Programiści aplikacji
		Kierownicy do spraw finansowych
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Przedstawiciele handlowi
		Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
RÓW-NO-WAGA	zawód zrównoważony	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni
		Rolnicy upraw polowych
		Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)
		Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych
		Aktorzy
		Fryzjerzy
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Ceramicy i pokrewni
		Nauczyciele szkół podstawowych
		Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Maszyniści kotłów parowych i pokrewni
		Pomocniczy personel medyczny
		Kucharze
		Piekarze, cukiernicy i pokrewni
		Strażacy
		Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)
		Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych
		Instruktorzy nauki jazdy
		Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka
		Robotnicy budowy dróg
		Kowale i operatorzy pras kuźniczych
		Barmani
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kelnerzy
Formierze odlewniczy i pokrewni		
Funkcjonariusze służby więziennej		
Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni		
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
		Introligatorzy i pokrewni
		Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców
		Audiofonolodzy i logopedzi
		Pracownicy obsługi biurowej

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Monterzy budownictwa wodnego
		Inżynierowie telekomunikacji
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
		Pracownicy domowej opieki osobistej
		Kierownicy sprzedaży w marketach
		Właściciele sklepów
		zawód maksymalnie nadwyżkowy
	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	
	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	
	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	
	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	
	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	
	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

**WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Instruktorzy technologii informatycznych
	zawód deficytowy	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Aktorzy
		Gońcy, bagażowi i pokrewni
		Agenci sprzedaży bezpośredniej
		Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
		Programiści aplikacji
		Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia
RÓWNO-WAGA	zawód zrównoważony	Przedstawiciele handlowi
		Operatorzy urządzeń teleinformatycznych
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Kaletnicy, rymarze i pokrewni
		Pracownicy służb technicznych żeglugi
		Urzednicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw sieci komputerowych
		Farmaceuci specjaliści
		Fryzjerzy
		Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalni
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
		Mechanicy precyzyjni
		Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Nauczyciele szkół podstawowych
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
		Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni
		Robotnicy budowy dróg
		Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców
		Wydawcy posiłków
		Sekretarze medyczni i pokrewni
		Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów
Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym		
Hodowcy drobiu		
NAD-WYŻKA	zawód nadwyżkowy	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych
		Monterzy linii elektrycznych
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Hodowcy ryb
		Strażacy

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. WIELKOPOLSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Urzednicy organów udzielających licencji
		Programiści aplikacji
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw badań i rozwoju
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
		Kierownicy do spraw finansowych
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Kierownicy sprzedaży w marketach
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Ankieterzy
		Szlifierze narzędzi i polerowacze metali
		Kierowcy samochodów ciężarowych
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów
		Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
		Technicy archiwistów i pokrewni
		Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Organizatorzy konferencji i imprez
Tynkarze i pokrewni		
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych		
Ładowacze nieczystości		
Specjaliści do spraw rynku nieruchomości		
Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków		
Elektrycy budowlani i pokrewni		
RÓWNO- WAGA	zawód zrównoważony	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych
		Inżynierowie elektrycy
		Mechanicy rowerów i pokrewni
		Inżynierowie budownictwa
RÓW-NO- WAGA	zawód zrównoważony	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
		Specjaliści do spraw reklamy i marketingu
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych
		Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NAD-YŻKA	zawód nadwyżkowy	Kaletnicy, rymarze i pokrewni
		Pośrednicy handlowi
		Wyżsi urzędnicy władz samorządowych
		Operatorzy urządzeń energetycznych
		Piekarze, cukiernicy i pokrewni
		Pracownicy usług domowych
		Pracownicy domowej opieki osobistej
		Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Nauczyciele szkół podstawowych
		Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
		Barmani
		Pomoce domowe i sprzątaczk
		Formierze odlewniczy i pokrewni
		Inżynierowie górnictwa i metalurgii
		Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka
		Monterzy sprzętu elektronicznego
		Sekretarze medyczni i pokrewni
		Maszyści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
		Konstruktorzy i krojczowie odzieży
		Pracownicy biur informacji
	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	
Sekretarze prawni		
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

**WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna		
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Zmywacze okien		
	zawód deficytowy	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów		
		Klasyfikatorzy żywności i pokrewni		
		Planiści produkcyjni		
		Programiści aplikacji		
		Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych		
		Meteorolodzy		
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		
		Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów		
		Funkcjonariusze służby więziennej		
		Kierownicy do spraw badań i rozwoju		
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani		
		Analitycy systemów komputerowych		
		Magazynierzy i pokrewni		
		Kierownicy do spraw finansowych		
		Pracownicy obsługi płacowej		
		Technicy archiwisci i pokrewni		
		Kowale i operatorzy pras kuźniczych		
		Agenci ubezpieczeniowi		
		Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej		
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)		
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych		
		Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni		
		Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji		
		Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)		
		Hodowcy drobiu		
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych		
		RÓWNO-WAGA	zawód zrównoważony	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
				Pośrednicy pracy i zatrudnienia
				Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
				Formierze odlewniczy i pokrewni
				Księgowi
	Pracownicy świadczący usługi na ulicach			
Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki				
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy analityki medycznej		
		Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy		
		Filozofowie, historycy i politolodzy		
		Farmaceuci specjaliści		
		Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani		
		Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalni		
		Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów		
		Robotnicy wykonujący proste prace polowe		
		Ratownicy medyczni		
		Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń		
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych		
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt		
		Operatorzy sieci i systemów komputerowych		
		Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami		
		Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani		

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna	
		Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	
		Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	
		Monterzy sprzętu elektrycznego	
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	
		Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	
		Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	
		zawód maksymalnie nadwyżkowy	Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni
			Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta
	Literaci i inni autorzy tekstów		
	Aktorzy cyrkowi i pokrewni		

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

